

[Gillstrup]

kapitler. Da jeg forstår, man i Skatteministeriet har det ordnet alfabetisk, skal man hen i afskrivningskapitlet. Hvis regeringen havde haft mod og mandshjerte til at gennemføre sit eget lovforslag, som man fremsatte en af de allerførste dage i folketingsåret, om at give friere afskrivninger, et forslag, man havde flertal for, kunne man have fremmet den side af det, som man taler så meget om: sin lyst til at få en opsparring, for det er dér, man i øjeblikket nationaløkonomisk har behov for at få en opsparring.

Men kartoffelpesten er usund ud fra alle retlige, familiemæssige, generationsmæssige, nationaløkonomiske og andre synsvinkler. Den skal væk, og den kommer væk takket være Fremskridtspartiets initiativ.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat. (Engangsindtægter for kunstnere m.fl.).

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 29/1 88).

Sammen med denne sag foretoges den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 204:

Forslag til lov om en opsparingsordning for kunstnere m.fl.

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.
(Fremsat 29/1 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det Radikale Venstre har fremsat de to forslag, vi har til behandling nu, og de indebærer dels en lavere beskatning af kunstnere og andre, dels en skattebegunstiget opsparingsordning for kunstnere alene.

Forslagene er, sådan som det også nævnes i bemærkningerne til forslagene, identiske med to forslag, som indgår i Kunstnerbeskatningsudvalgets delbetænkning fra 1987. Dette Kunstnerbeskatningsudvalg blev nedsat i 1983, og det skete med det formål at undersøge, om der findes skatte- og afgiftsregler, som virker særlig hæmmende for kunstnere i forhold til andre personer.

Regeringen er naturligvis positiv over for at se på de forslag, som er resultatet af et sådant grundigt udvalgsarbejde, men jeg vil godt understrege, at der kun er tale om, at udvalget har afsluttet sit arbejde på nogle områder.

Det er min opfattelse, at beskatningen af personer – det gælder også på det kunstneriske område – skal ses som en helhed. Jeg mener derfor ikke, at udvalgets afgivelse af en delbetænkning er udtryk for, at disse forslag så skal behandles alene. Delbetænkningen er alene udtryk for, at nogle områder er færdigbehandlede, men disse områder skal naturligvis indgå i den samlede vurdering af beskatningen af kunstnere.

En sådan samlet vurdering vil vi snart få mulighed for at foretage. Kunstnerbeskatningsudvalget har nemlig lovet at færdiggøre sit arbejde inden efteråret og da afgive den endelige betænkning. I den betænkning behandles det spørgsmål, som vel nok er det væsentligste også for kunstnere, nemlig de fradragsberettigede driftsomkostninger.

Jeg synes faktisk, at vi bør vente med at se, om udvalget mener, at der er særlige forhold for kunstnere på dette vigtige område, før vi tager samlet stilling til eventuelt ændrede regler for kunstnere. Det kan jo være, at der i den kommende betænkning indgår ting, som kunne kombineres med de foreliggende forslag.

Ved en samlet vurdering til efteråret af hele kunstnerbeskatningsområdet vil vi kunne undgå unødige mange forslag og lappeløsninger. Derfor kan regeringen på det foreliggende grundlag ikke støtte de fremsatte lovforslag.

Pia Gjellerup (S):

Vi har i Socialdemokratiet megen sympati for den hensigt, der udtrykkes i disse to forslag. Men allerede i indledningen har jeg således antydet, at vi har adskillige forbehold over for forslagenes eksakte indhold.

For det første forslags vedkommende vil der ske en lovfæstelse af en i forvejen anvendt praksis, hvorefter kunstnere, der i et enkelt år oppebærer en ekstraordinær indtægt fra salg af kunstværker eller rettigheder vedrørende opfindelser, kan få beskattet en del af indkomsten som særlig indkomst. Dette kan vi kun støtte. Herudover vil forslaget udvide betingelserne for at opnå denne skattefordel til også at omfatte skuespillere, der kan have ekstraordinært store indtægter i enkelte år, afstedkommet af særlige produktioner eller engagementer.

Selv om vi er velvilligt indstillet over for også denne personkreds, efterlades der her et afgrænsningsspørgsmål i forhold til andre mennesker, der af den ene eller den anden lige så fortrinlige grund opnår en særlig indtægt i et enkelt år. Jeg skal ikke afvise, at dette problem sagtens kan løses, men jeg vil ikke på forhånd tiltræde dette uden at have fået undersøgt emnet nærmere under udvalgsarbejdet eller som led i den endelige betænkning.

Et forhold, vi fra Socialdemokratiets side meget gerne vil understrege, er, at danske kunstners levevilkår ikke udelukkende kan forbedres gennem skattelovgivning. Vi må her i huset være påpasselige med ikke at søge at løse alle problemer via skattesystemet, for så bliver intet løst, men skattesystemet bryder sammen. Dette lille hjørne af kunstnernes levevilkår, som behandles i det første forslag, kan selvfølgelig høre hjemme i skattesystemet, men ellers bør det være i Kulturministeriets regi, forslag til forbedrede vilkår skal behandles.

Der vil fra Socialdemokratiets side i den allernærmeste fremtid blive fremsat forslag om udarbejdelse af en a-kasselignende ordning for skabende kunstnere. Disse kunstnere er særligt i klemme, da de jo ikke er arbejdsløse i perioder, men indtægtsløse. De kan ikke melde sig ind i en arbejdsløshedskasse, og de kan ikke uden afbrydelser skabe sig et anstændigt levestandardniveau. Dette emne vil Folketinget som sagt komme til at beskæftige sig nærmere med i løbet af de næste uger.

Med hensyn til det første forslag skal jeg derfor meddele, at vi er skeptiske i forhold til forslagetets virkning, hvorfor vi vil tage nærmere stilling til, om vi kan støtte det i dets nuværende form, under det forestående udvalgsarbejde.

En del af bemærkningerne til beskatningsforslaget kan gentages vedrørende det andet forslag om en opsparingsordning. Som jeg umiddelbart ser forslaget, er der tale om at søge at bistå de kunstnere, der dog tjener en del.

Da forslaget på én gang giver adgang til at fremføre indkomster til skatteår, hvor der vil ske en lavere beskatning, og adgang til at oppebære renter af den i mellemliggende år sparede skattebyrde, er vi noget betænkelige. Jeg vil udtrykke det på den måde, at vi hjælper de relativt velaflagte kunstnere, mens ordningen ikke på nogen måde vil berøre de kunstnere, der tjener beherskede beløb.

Det er vores opfattelse i Socialdemokratiet, at vi som politikere skal bruge vores skaberfantasi i højere grad på de kunstnere, der ligger lavest på indkomstskalaen, ofte på et endog meget beskedent niveau. Det er her, vi håber, vi kan finde frem til eksempelvis en form for indtægtsløshedskasseordning.

Også vedrørende det sidste forslag er der en række spørgsmål, f.eks. også her, om der er andre grupper, der rent faktisk kunne nyde godt af ordningen, og som man med rette kunne forvente ville forlange en lignende adgang, hvis dette forslag om opsparing blev gennemført. Det må vi undersøge også under udvalgsarbejdet og også i løbet af det efterår, hvor vi får flere oplysninger. Svarene på spørgsmålene vil give os det beslutningsgrundlag, som jeg ikke synes vi præcis er i besiddelse af i dag.

Kirkegaard (KF):

Det er en kendt sag, at personer med stærkt svingende indkomster over en årrække ofte kommer til at betale en højere gennemsnitlig skat end personer med nogenlunde konstante indtægter.

Til personkredsen med svingende indkomster hører kunstnerne. Hvis disse i et indkomstår har en ekstraordinært høj indtægt, bliver de beskattet meget hårdt, selv om de måske i de kommende indkomstår har meget beskedne indtægter.

Dette problem var naturligvis en del af baggrunden for nedsættelsen af Kunstnerbeskat-

[Kirkegaard]

ningsudvalget i 1983. Problemet med de svingende indtægter er også baggrunden for de overvejelser, kulturministeren og arbejdsministeren har igangsat vedrørende kunstnernes vanskeligheder med at benytte arbejdsløshedsdagpengesystemet. Kunstnere er normalt ikke dagpengeberettigede, og der kan derfor være behov for at skabe andre muligheder for kunstnere, der i en periode er uden indtægt.

I Det Konservative Folkeparti er vi indstillet på at deltage i en positiv drøftelse af, hvordan vi kan løse disse problemer, men vi er enige med skatteministerens i, at dette sker mest hensigtsmæssigt, når Kunstnerbeskatningsudvalget er helt færdigt med sit arbejde til efteråret.

Vi ønsker således en samlet løsning, og vi kan derfor ikke på nuværende tidspunkt støtte de to radikale forslag. Jeg skal understrege, at dette ikke er en principiel afvisning af forslagene, men et ønske om at se tingene i sammenhæng.

Bjørn Poulsen (SF):

Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi fra SF's side mener, det er positivt, når der er nogen, der kommer med forslag til at afhjælpe de problemer, vi ved der er blandt kunstnere, hvad angår indkomst- og skatteforhold.

Men når vi ser på de to forslag, der ligger her, tror jeg nok, at jeg for SF's vedkommende vil sige, at det nok er meget fornuftigt, hvis en endelig vedtagelse af den slags forslag afventer den endelige betænkning fra Kunstnerbeskatningsudvalget. Men den ventetid kan jo bruges til noget fornuftig snak og diskussion om de områder, disse to forslag berører.

Jeg vil godt gå lidt ind i forslagene, og jeg vil gøre det ud fra en skattepolitisk linie. Vi har i SF den opfattelse, at skattepolitik er noget, man bruger først og fremmest til at kradse penge ind til staten og kommunerne og amterne med. Det synes jeg er ligesom den grundlæggende regel for, hvad skat er. Vi har efterhånden ikke megen tro på, at en skattepolitik som den, vi kender, og som den, flertallet i dette land igennem mange år har ført, har den store, fornuftige indflydelse på fordelingen i det her samfund. Vi tror, at det er andre ting, der skal til.

Det, vi er stillet over for i dag, er jo en ændring af beskatningen af særlig indkomst, hvor

der er en gruppe, specielt skuespillere, som åbenbart ikke i dag kommer ind under fortolkningen af § 17, stk. 1. Det er klart, at hvis der er en gruppe, der står udenfor, og som det er nødvendigt af forskellige grunde kommer ind under den bestemmelse, så vil vi godt kigge positivt på det, men jeg vil stærkt understrege, at der skal nogle argumenter til og et godt udvalgsarbejde til, førend vi accepterer denne brug af skattelovgivning.

Det andet forslag – det er vel det, der er mest nyskabende – er til gengæld et forslag, hvor jeg kan se mange problemer, og der kommer vel så mange spørgsmål i Skatteudvalget, at det kan tage lang tid.

Der er for mig at se nogle ting i det forslag, som er helt urimelige. Jeg kan godt se problemet med indkomstudsvingene; det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om, det har jeg også sagt tidligere. Men det, der er foreslået her, betyder faktisk, at man kan have et ganske almindeligt arbejde – man kan faktisk godt være medlem af Folketinget igennem 25 år – og ved siden af have en indkomst, f.eks. biblioteksafgift, copyright, andre former for afgifter for sine kunstneriske udfoldelser, og så stadig væk få lov at være med i en opsparingsordning for den indtægt, man får for denne kunstneriske udfoldelse. Jeg ved da i hvert fald, at der er en væsentlig del af SF's folketingsgruppe, der vil kunne komme ind under dette, og jeg tror ikke, der er ret mange af dem, der synes, det er særlig rimeligt.

Hvis vi skal være med i et forslag af denne slags, skal den form for indtægter, som jeg vil kalde lige så løbende indtægter, som faste lønindkomster er, i hvert fald trækkes ud.

Jeg vil også rejse det spørgsmål, om man ikke, hvis man vil lave det her, bør sætte nogle indtægtsgrænser for den faste indtægt, ikke, som forslaget lægger op til, at den faste indkomst, man kan have ved lønarbejde ved siden af, er ubegrænset. Det synes vi ikke er helt rimeligt, og det mener vi også man bør kigge på i udvalget.

Man kan måske, når man sætter det i relation til lovforslag nr. L 203, få den tanke: Er det her forslag, når det kommer til stykket, så nødvendigt? Men o.k., det vil vi også kigge på i udvalget.

Vi ved, at der er kunstnere, der kan komme under virksomhedsbeskatningen. Det må være

[Bjørn Poulsen]

et af de momenter, der bliver taget med ind i det her billede. I det hele taget synes vi, der er mange forskellige ting, som gør, at det måske nok ville være mest fornuftigt ikke at tage nogen som helst beslutninger, før vi ser den færdige betænkning fra Kunstnerbeskatningsudvalget.

Vi vil godt være med til i udvalget at prøve på at finde ud af, hvorledes det her kan laves. Der er for os slet ingen tvivl om, at der er nogle problemer på dette område, der skal løses. Som jeg sagde indledningsvis, har vi meget lidt forståelse for, at netop skattepolitikken er den rigtige måde at klare disse problemer på, men kan de ikke klares på anden måde, er det klart, at vi bliver nødt til, i hvert fald indtil man finder de rigtig gode ideer engang, også at bruge skattevejen. Men det er ikke vores livret.

Helge Sander (V):

Venstre er principielt interesseret i de ting, som ligger i de to radikale forslag, men vi må tilstå, at vi er lidt kede af, at de kommer på nuværende tidspunkt, hvor de er udformet på grundlag af en delbetænkning fra Kunstnerbeskatningsudvalget.

Vi er lidt bange for, at der bliver tale om lapperi i den sidste ende, når vi skal se på et hjørne af hele den problematik i dag og så formentlig igen på et senere tidspunkt, når udvalget er færdigt med sit arbejde. Da skatteministeren jo gav tilsagn om, at udvalget ville slutte sit arbejde inden efteråret, jeg gå ud fra, at vi kan tillade os at forvente, at Kunstnerbeskatningsudvalget har sin betænkning klar, når Folketinget mødes igen til oktober. Derfor synes jeg ikke, det skulle være nødvendigt, at vi i dag tager stilling til en del af det problem, der jo er på dette område, det erkender vi absolut.

På området er der visse dispensationsmuligheder i dag, men jeg kan ikke lade være med at nævne en anden mulighed, nemlig virksomhedsordningen, som vi jo har lanceret i forbindelse med skattereformen. Jeg kan ikke se rettere, end at der kunne være visse muligheder for at løse nogle af de problemer, hr. Bernhard Baunsgaard gør opmærksom på, i virksomhedsordningen.

Jeg vil også mene, at vi godt kunne gå lidt længere ud end kunstnere i klassisk forstand. Der er en række mennesker, også inden for den lettere underholdningsgenre og måske inden for det, vi har talt om tidligere i dag, idrætten,

hvor de har en indtægt, der er meget tilsvarende, og hvor man måske burde acceptere, at disse også går ind under virksomhedsordningen. Det er i hvert fald en af de ting, vi føler er relevant at drøfte i den her forbindelse.

Som sagt er vi bange for, at det bliver lappeløsninger i den sidste ende, når vi nu tager det bare som et hjørne af hele problematikken. Vi ser frem til, at vi kan behandle et endeligt og et helt forslag, når Kunstnerbeskatningsudvalget kommer med sin betænkning, forhåbentlig inden 1. oktober 1988.

Glistrup (FP):

Vi behandler i øjeblikket to af de hundredvis af eksempler, der er på, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke selv lever op til den moral, han gerne vil skolemesterindoktrinere i os andre.

Ikke et eneste sted i disse forslag står der, hvor de kompenserende besparelser skal være for at vinde det her ind, eller hvor skatterne i øvrigt skal forhøjes for at dække det provenutab, som hr. Bernhard Baunsgaards forslag indebærer.

Som det fremgik af mine bemærkninger til hr. Bernhard Baunsgaards aggressive angreb under forespørgselsdebatten tidligere i dag, skal jeg bestemt ikke bebrejde hr. Bernhard Baunsgaard, at han gør det, for sådan er nu engang arbejdet i Folketinget, hvor vi ikke laver en samlet behandling af de 342 lovforslag og 182 beslutningsforslag, der er fremsat i løbet af en folketingssamling, kører det som én behandling. Vi må behandle tingene stykkevis og delt for at få en fornuftig debat ud af det. Så hr. Bernhard Baunsgaard skal bestemt ikke bebrejdes, at han fremsætter disse forslag uden at angive, hvor pengene skal komme fra.

Vi er ikke mod hr. Bernhard Baunsgaard, som han er mod os. Og hr. Bernhard Baunsgaard har da også ret i, at han rammer et problem, og hvis han læser Peter Plys, er hr. Bernhard Baunsgaard virkelig indstillet på hellere at ramme ved siden af, som han gør med disse forslag, end slet ikke at ramme. Der er virkelig en skive at skyde løs på, nemlig at de skyhøje danske skatteprocenter viser sig, for at sige det mildt, mindre rimelige i de tilfælde, hvor folk har svingende indkomster. Men det er i og for sig ikke så meget de svingende indkomsters skyld som de høje skatteprocenters skyld.

[Gillstrup]

Fremskridtspartiet har for længst lanceret den etisk begrundede løsning, at vi siger: I intet tilfælde må noget som helst menneske i nogen som helst situation af nogen indkomstandel komme til at betale mere til skattevæsenet, end han får til sig selv af de penge, han har tjent. Med andre ord en topskatteloftsmarginalprocent på 50, og det skal gælde for alle: toldere, kunstnere og andre syndere.

Derimod er den model, som hr. Bernhard Baunsgaard anvender, skattepolitisk særdeles betænkelig. Vi har jo ikke brug for ligefrem at gøre skattelovssamlingen endnu tykkere, hverken med de lovforslag, som her er fremsat, eller de utallige cirkulærer og bekendtgørelser af enkeltafgørelser, som det her vil give anledning til, for at foretage de fornødne afgrænsninger mellem, hvad der nu falder ind under de særegler, som gælder her, og hvad der falder ind under de andre regler, skattelovens såkaldte almindelige regler.

Hr. Helge Sanders forslag om, at man eventuelt kunne placere kunstnerne under virksomhedsskatten, tyder ikke på, at hr. Helge Sander har noget nært og intimt forhold til virksomhedsskatteoven. Det vil jeg da gerne gratulere hr. Helge Sander med, for denne lov er faktisk ikke noget, man ville ønske sin argeste fjende ind under, ej heller at skulle kombinere folk, der har kunstnergemyt, med virksomhedsskatteovens petitessebogholderibestemmelser, hvor vi må forudse, at der kommer et væld af sager om, hvordan man har opgjort tingene for syv år siden osv. De to vil være et meget umage par at sætte i ægteskab med hinanden: virksomhedsskatte reglerne og et kunstnergemyt.

Derfor er det ud fra en skattepolitisk synsvinkel, hvad bl.a. hr. Bjørn Poulsen understregede, et dårligt forslag, hr. Bernhard Baunsgaard har fremsat. Men man skal ikke kende hr. Bernhard Baunsgaard særlig indgående eller læse særlig meget mellem linjerne i dette forslag, før man finder ud af, at det i virkeligheden slet ikke er et skattepolitisk forslag – det er et fordelingspolitisk forslag.

Hr. Bernhard Baunsgaards hjerte banker varmt for de grupper, der er tale om her, kunstnere osv. Det er da ganske udmærket at have et varmt bankende hjerte, og derfor vil hr. Bernhard Baunsgaard gerne gennemføre noget fordelingspolitisk til fordel for netop disse grupper.

Det giver da anledning til ét lyspunkt, nemlig at vi fra Fremskridtspartiets side kan byde SF hjertelig velkommen i det forstandsakademi, vi for længst har dannet, for at få forståelse for, at skattepolitik, at skattelove nu om dage ikke er egnet til at drive fordelingspolitik over. Det var det i Borgbjergs og Lyngsies dage, og selv da Aksel Larsen var ung, kunne man komme rundt i robåde og snakke om den slags ting, men nu om dage virker hele systemet med de skatteretlige regler, vi har, sådan, at hvis man vil til at drive fordelingspolitik over skattelovene, kan det få meget, meget tilfældige konsekvenser. Om det bliver impresarierne eller andre, der scorer de penge, ministeren kommer til at mangle i sin provenukasse, kan man sikkert skrive mange doktordisputater om. Skattelove nu om dage er med de beskatningsprocenter, vi har, de indviklede forhold, vi har, absolut ikke egnede til at drive fordelingspolitik over.

Men selv om de regler nok ikke fordelingspolitisk vil hjælpe – eller i hvert tilfælde ikke med sikkerhed vil hjælpe – de forfattere og komponister, skuespillere, og hvem det nu ellers er, der skal være omfattet af disse regler, er det nogenlunde givet, at når man giver skattelettelse til en vis sektor, så vil den pågældende sektor blomstre mere op, end den ellers ville have gjort. Derfor er det da rigtigt, at kunstsektoren – for at tage det i mere bred almindelighed – ville få en saltvandsindsprøjtning, hvis Det Radikale Venstre fik flertal i Folketinget og dermed kunne gennemføre de to forslag, vi her behandler.

Derfor er der grund til at tage stilling til det, man mere end aner er hoveddrivkraften bag de to forslag, vi behandler, nemlig at vi skal styrke kunstsektoren. Der er Fremskridtspartiets opfattelse ganske jævn: der er skrevet bøger nok i denne verden, der er malet malerier nok i denne verden, der er lavet kompositioner nok i denne verden, der er optaget skuespilpræstationer nok i denne verden på video og på gramofonplader og på lakplader osv., så vi har ikke særlig brug for mere kunst, i hvert tilfælde ikke at Folketinget tilstræber mere kunst. Vi har fra de tidligere generationer den kunst, vi skal bruge, og der er mere end rigeligt for hvert enkelt menneske at komme igennem.

Derfor skal vi helt nedtone nyskabende kunst. Selvfølgelig skal vi ikke med sibiriske straffelejre hindre dem, der absolut ikke kan la-

[Gillstrup]

de være med at skabe et nyt guldhorndigt eller skabe en ny »Tango Jalousie« eller en ny Ib Henrik Cavling-serie, eller hvad der nu kan tænkes af kulturens højdepunkter her i denne verden. De skal da selvfølgelig have lov til at udfolde sig, men vi skal bare ikke fra Folketingets side på nogen som helst måde tilskynde til det.

Der er så mange, der trænger til hjælp, hvad enten vi tænker på den handicappede eller på folkepensionisten, på dem, der står på venteliste til hofteoperationer, eller på maskinarbejderen, der meget gerne skulle have så mange overarbejdstimer som muligt og føle sig tilskyndet til det.

Når vi skal drive fordelingspolitik i det danske samfund, er der i hvert fald én gruppe, der i Fremskridtskataloget kommer helt ned i bunden, til dem skal vi i hvert fald ikke give mere. Det er dem, der sorterer under det ministerium, som kultur- og kommunikationsministeren startede. Kommunikation er godt, og det skal staten absolut være med i, men kultur skal staten blande sig totalt uden om og i hvert fald ikke med nogen som helst tiltag inden for skatteministerens område, socialministerens område, kulturministerens område el. lign. bevirke, at vi får nye kulturprodukter. Vi har vidunderlige kulturprodukter fra Goethe til Rembrandt, og lad os glæde os over det!

Glønborg (KRF):

Jeg må straks meddele, at Kristeligt Folkeparti har et helt andet syn på behovet for fortsat kulturel aktivitet, end Fremskridtspartiet har.

Både på Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis vegne kan jeg sige, at vi erkender, at det problem, som søges løst ved hjælp af de to forslag, er reelt for nogle kunstnere, men vi vil med henvisning til skatteministerens argumentation foreslå, at de to forslag lægges til side, så vi til efteråret kan tage fat på problemet i en større helhed.

Preben Møller Hansen (FK):

Kunsten i vort land har overordentlig trange kår. Det skyldes måske ikke kulturministerens ønske om at bedre kårene, men den omstændighed, at der er vedtaget en finanslov, som gør det vanskeligt for kulturen og kulturens folk at udvikle sig.

Til de to forslag, der her er til behandling, har vi i og for sig samme holdning som ordførerne for Socialdemokratiet og SF. Vi har imidlertid yderligere en betænkelse. Det er, om loven, hvis den bliver formuleret, som den er fremsat nu, ikke kan give anledning til skattetænkning, og det er jo ikke det, loven skal bruges til.

Under alle omstændigheder er det, der er fremsat, ikke helt dårligt, men der er selvfølgelig lidt skepsis for vort vedkommende.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Der blev indimellem sagt nogle pæne ord om forslagene, og dem vil jeg da gerne takke for. Så håber jeg, at man drager den konsekvens af sine pæne ord, at man sørger for, at disse forslag bliver vedtaget.

Ministeren startede med at sige pæne ord og endte som flere andre med at sige: Alligevel kan vi ikke gennemføre det. Ministerens argumentation var, at man stadig væk havde siddende et udvalg, og at man ikke kunne gennemføre dette, før hele udvalgsbetænkningen forelå.

Nu har jeg i de almindelige bemærkninger gjort opmærksom på, at delbetænkningen, som er kommet, efter den forrige skatteministers ønske er udskilt, fordi den skulle tage hele spørgsmålet om udjævningsmuligheder for kunstnerens skattepligtige indkomster op. Det er det, delbetænkningen drejer sig om. Det er derfor, der ikke kan forventes overlapninger til den endelige betænkning, der vil komme til at dreje sig om noget helt andet.

Derfor mener jeg ikke, at ministerens indvendinger er relevante, men de kan naturligvis altid bruges til at sige: Lad os nu ikke skynde os, lad os nu ikke gøre noget. Nu har kunstnerne klaret sig så længe med en skidt skatteordning, der ikke har taget spor hensyn til deres særlige forhold, og det klarer de sig såmænd nok med et par år endnu.

Jeg kan ikke godkende, at ministeren har ret, og jeg håber, at vi i udvalget kan studere nærmere, hvad det er, der er sket, og at vi i udvalget kan blive enige om det, der skal ske på kunstnerbeskatningsområdet.

Jeg vil gerne sige om L 203, at det naturligvis særlig er til gavn for de unge kunstnere, der skal jeg bruge det udtryk - får deres gennembrud. De får pludselig for første gang en indkomst, som de ikke tidligere har kunnet drøm-

[Bernhard Baunsgaard]

me om, og dér siger man: nu gennemfører vi det som en helt klar regel for dem, at de kan få den indkomstbeskattet som særlig indkomst. De har en række ting, der skal betales, fordi de i de foregående år har haft meget små indkomster, og derfor kan der for deres vedkommende slet ikke blive tale om at lave en opsparingsordning, men vi vil ikke mishandle dem, når det gælder skatten.

Det var L 203, dvs. de unge kunstnere. For de ældre kunstnere, som nok har haft svingende indkomster, men dog hele tiden har haft indkomster, og som pludselig får et gennembrud eller en særlig stor indkomst, har udvalget i betænkningen foreslået en ordning, der meget ligner virksomhedsskatteordningen, nemlig at man kan tage noget ud til øjeblikkeligt forbrug og lade resten blive stående, sådan at man i de følgende år kan bruge af den.

Jeg synes, det er nødvendigt, at det bliver sagt, måske lidt primitivt, men meget opklarende, synes jeg, hvad det er, der er hensigten med de to forslag. Jeg gentager: Jeg kan ikke godkende ministerens betragtninger om, at der i den resterende del af betænkningen skulle komme noget, som vedrører indkomstudjævningen, for indkomstudjævningen har man brug for, uanset hvad man senere måtte bestemme vedrørende de omkostninger, som kunstnerne har lov at trække fra.

Jeg kan sige til den socialdemokratiske ordfører, at spørgsmålet om skuespillerne kan vi naturligvis drøfte, men efter min opfattelse er skuespillerne absolut kunstnere, der på samme måde som en forfatter eller musiker, eller hvad man i øvrigt kan nævne, kan komme ud for meget svingende indkomster og derfor har brug for de to sæt ordninger.

Jeg håber også, at det lykkes at overbevise i hvert fald SF-ordføreren om, at der ingen grund er til at tøve med at handle nu.

Der er et enkelt forhold, som har plaget os de sidste 20 år, og det er, at man i 1967 vedtog reglen om, at gave- og legatbeløb, hædersgaver, og hvad det kan være, skulle beskattes; de havde hidtil været skattefrie. Det er nok en enkelthed, som burde drøftes igennem nu; jeg har ikke gennem lovforslagene taget særlig stilling til det. Det vil vel også høre hjemme senere, men vi kan da godt tage det ind nu. I øjeblikket er, så vidt jeg husker, kun to hædersgaver fritaget. Det er Nobelprisen den ene. Jeg havde håbet,

at det var sådanne indvendinger, der var kommet mod lovforslagene. Men som sagt, jeg håber, at man i udvalget når frem til at kunne gennemføre disse lovforslag hurtigt.

Til slut som sædvanlig en lille – jeg ved ikke, om den er pikant eller pinlig – oplevelse. Her er et lovforslag, der for en gruppe mennesker betyder, at det bør være reglen, at de ikke beskattes med mere end 50 pct. Altså skattenedsættelse, og den kan hr. Glistrup ikke tilslutte sig. Jeg synes efterhånden, det bliver overordentlig vanskeligt at finde frem til, hvad det egentlig er, der er det faste og blivende hos Fremskridtspartiet. Uden at sikre sig på forhånd, at man får tilslutning til sine kompenserende besparelser, foreslår man ekstraudgifter til milliardbeløb, og nu vender man sig mod en skattenedsættelse. Hvad er der tilbage andet end forvirring?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Der er tilbage et vidunderligt menneskeligt helhedshensyn til, hvordan man begunstiger den danske befolkning bedst, nemlig ved at hjælpe dem, der virkelig uforskyldt er svage, dvs. de syge, de handicappede og – i det tilfælde, hr. Bernhard Baunsgaard nævnte – de ældre, kombineret med, at andre mennesker, der kan hjælpe sig selv, som f.eks. dem, hr. Bernhard Baunsgaard nu er så villig til at rende i hælene på, skal have lov til at klare sig selv og ikke skal have nogen særbeholdninger sammenlignet med andre mennesker.

At vi meget gerne ser så at sige alle skatter afskaffet, det er én ting, men der er det tilbage, at vi må have de fornødne skatter til at dække de offentlige udgifter, som vi kan gå ind for.

Skal man gennemføre noget her i Danmark, så må man regne med, at vi i 1989 i hvert tilfælde har offentlige udgifter i størrelsesordenen 425 mia. kr., og det vil sige, at vi i 1989, selv om vi fik et Fremskridtsflertal, næppe kunne nå at gennemføre skattenedsættelser i mere end størrelsesordenen 25 mia. kr. Og så må vi finde ud af, hvor vi har de 6–7 pct. af skatterne, som er mest hæslige, og deriblandt er altså det, som hr. Bernhard Baunsgaard her fremdrager. Det er ikke forhold, som falder mellem de 6–7 pct. af skatterne, de falder mellem de 93–94 pct., som vi vil bevare med virkning for 1989.

At vi så fremover, hvis det står til Fremskridtspartiet, vil nå frem til, at man via den

[Glistrup]

skattefri bundgrænses vækst hjælper de svage og via marginalprocentens nedsættelse til 50 hjælper de stærke også i hr. Bernhard Baunsgaards gruppe, det er så en helt anden snak. Men det går så småningom for at komme fremad.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Først en bemærkning, som jeg glemte.

Hr. Glistrup spurgte mig, hvordan jeg dog nu kunne stå og foreslå, at der skulle spares nogle, jeg gætter på, det er nogle få millioner kroner, til gavn for kunstnere, for så kom jeg jo til at mangle dem. Nej, det gør jeg ikke, for jeg er lige kommet fra udvalgsarbejdet, hvor vi har sagt, at vi er parat til at gennemføre en afgiftsforhøjelse på 170 mia. kr., og der er flertal for den, så jeg kommer ikke i klemme, selvfølgelig ikke.

Med hensyn til mit spørgsmål til hr. Glistrup tror jeg ikke, ét menneske i denne sal blev noget som helst klogere, da hr. Glistrup talte om de store menneskelige værdier, da jeg bad hr. Glistrup fortælle mig, hvor sammenhængen er i Fremskridtspartiets politik. Den er der ikke. Man stemmer imod skattelettelser, man foreslår udgifter uden at have sikret sig kompenserende besparelser. Er det ikke den totale ruin, man ville kalde sådan noget?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Sammenhæng er der i allerhøjeste grad i Fremskridtspartiets politik, for vi har jo som de eneste i Tinget og som et parti uden for regeringen fremlagt en afbalanceret opstilling over, hvad vi mener der skal være af udgifter og indtægter, så det er der. Men jeg synes unægtelig, at det var årets sensation, at hr. Bernhard Baunsgaard meddelte, at han lige kom fra et møde, hvor man havde vedtaget at forhøje afgifterne med 170 mia. kr. – det sagde hr. Bernhard Baunsgaard.

Hr. Bernhard Baunsgaard har lige været til et møde, hvor de danske afgifter er forhøjet med 170 mia. kr. Var det ikke rart at få specificeret, hvor de 170 mia. kr. er henne? Det tør nok siges, at så håber jeg på, at vi kan få et par eller tre af regeringspartierne med til eventuelt at stritte imod, at vi sådan med et snuptag øger skatte trykket i Danmark med 170 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det var en fortalelse. Det skulle være 170 mio. kr.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Bernhard Baunsgaard ville ikke anerkende mit synspunkt om, at beskatningen af kunstnere bør ses i en helhed, og at vi derfor bør afvente Kunstnerbeskatningsudvalgets afsluttede betænkning, før vi går ind i en realitetsbehandling af disse spørgsmål.

Som jeg nævnte, forventes Kunstnerbeskatningsudvalget at afslutte sit arbejde i september, og i den kommende betænkning vil en behandling af kunstnernes driftsomkostninger indgå som det væsentligste. Det vil i betænkningen blive undersøgt, om kunstnere skattemæssigt stilles anderledes end andre erhvervsdrivende og lønmodtagere, og det vil blive undersøgt, om kunstnere har særlige udgiftsarter, som det almindelige driftsomkostningsbegreb ikke dækker, og som dermed heller ikke er fradragsberettiget skattemæssigt. Jeg kan ikke se rettere, end at hele denne problemstilling har en meget, meget snæver sammenhæng med hr. Bernhard Baunsgaards forslag om en opsparringsordning.

Ud over disse spørgsmål behandles i betænkningen flere lidt mindre områder, f.eks. eventuel skattefrihed for legater til kunstnere, momsregler for kunstnere, dobbeltbeskatningsregler for kunstnere. Jeg synes, det er meget nødvendigt, at vi ser alle den slags anbefalinger under ét i stedet for at tage dem stykkevis og delt.

Men så vil jeg da gerne føje til, selv om det ikke har været det bærende i min argumentation i dag, at der rent faktisk også er realitetsvanskeligheder i forslagene, som det er nødvendigt at gå lidt grundigere ind i. Fru Pia Gjellerup var inde på nogle af de vanskeligheder, der er i disse forslags realitetsindhold. Også det tror jeg vi behøver lidt ekstra tid til at vurdere.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Skatteministeren var ikke inde på den afgørende forskel, der er mellem kunstnere og andre mennesker med indkomster i dette land, nemlig at indkomsterne for kunstnere ofte falder meget ujævnt, mere ujævnt end for nogen anden gruppe. Det er det, som man i denne del-

[Bernhard Baunsgaard]

betænkning har taget op, idet man har sagt: der er altså to løsninger. Der er en for dem – det er jo fortrinsvis de unge – der pludselig får en indkomst og ikke tidligere har haft nogen. Det er særlig indkomst. Og der er den anden gruppe, dem, der vel har haft en indkomst, men som pludselig får en ekstra stor indkomst, som de kan trække på de følgende år.

Det er det, der er forskellen, og det er derfor, der er megen god fornuft i, at vi tager netop disse to forslag og gennemfører dem separat. Så kan vi kigge på alt det andet senere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg til udarbejdelse af forslag til en sundhedslov.

Af Birgitte Husmark (SF) m.fl.
(Fremsat 14/1 88).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 13 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 114:

Forslag til folketingsbeslutning om tværfaglige primære sundhedscentre.

Af Torben Lund (S) m.fl.
(Fremsat 16/2 88).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Der er mange lighedspunkter mellem det af hr. Torben Lund fremsatte forslag til folketingsbeslutning om tværfaglige primære sundhedscentre og det af fru Birgitte Husmark fremsatte forslag om nedsættelse af et udvalg til udarbejdelse af forslag til en sundhedslov.

De sundhedspolitiske målsætninger, der ligger bag begge forslagene, er efter min vurdering helt i overensstemmelse med de målsætninger, jeg allerede har redegjort for i den sundhedspolitiske redegørelse, som jeg afgav til Folketinget den 2. december 1987, og som vi diskuterede her i Tinget den 20. januar i år.

Jeg vil derfor gerne indlede diskussionen om de to beslutningsforslag, som nu er til behandling, med at konstatere det glædelige i, at der i Folketinget synes at være bred tilslutning til de overordnede sundhedspolitiske intentioner, som er en del af grundlaget for regeringens sundhedspolitik.

Der er således enighed om, at vi skal styrke den forebyggende indsats, at vi skal styrke den primære sundhedstjeneste, samt at kommunerne skal have en mere aktiv rolle i udformningen af sundhedspolitikken.

Spørgsmålet er så, hvordan vi realiserer disse tanker. De to forslag, vi nu har til behandling, synes at bygge på en forudsætning om, at det er nødvendigt at ændre de politiske og administrative rammer for sundhedsområdet, hvis vi skal have mulighed for at gennemføre en politik i overensstemmelse med de nævnte synspunkter. Jeg deler ikke denne opfattelse. Tværtimod mener jeg, at der allerede i dag i kommuner og amtskommuner gøres et stort arbejde for at styrke den forebyggende og sundhedspædagogiske indsats. I den rapport om lokale initiativer til samordning og omstilling i sundhedsvæsenet, som blev udsendt allerede i august 1986, er der mange gode eksempler herpå.

Jeg vil også gerne nævne, at der fra Sundhedsministeriets forsøgspulje i de sidste to år er ydet støtte til en række projekter, hvor der søges nye veje i det forebyggende og sundhedspædagogiske arbejde.

Med hensyn til det forslag om etablering af sundhedscentre, som er fremsat af hr. Torben Lund, vil jeg gerne oplyse, at der allerede for-